

Diploma in psychology & Counseling

Child Psychopathology

Sonali Fernando

Counselor & Psychotherapist (MIPC)

B.A. Hon. Psychology (Kelaniya)

M.A. Buddhist Ayurvedic Counselling (PGIPBS)

HND. Counselling & Psychotherapy (SLNIPC)

Dip.Counselling & Psychotherapy (IPS)

නියුරෝ සංවර්ධන අක්‍රමිකා (Neuro Development Disorders)

❖ මෙය මූලදී **Developmental Delay** ලෙස හැඳින්වේ. එනම්. ඒ ඒ සංවර්ධන අවධියේ දී සිදු කළ යුතු දෑ නොකරයි. ඊට හේතු වෛද්‍ය පරීක්ෂණ වලින් තහවුරු නොවේ.

❖ ඊට හේතු වෛද්‍ය පරීක්ෂණ වලින් තහවුරු නොවේ.

❖ ස්කිනර්ට අනුව මේ සඳහා ගැටලුව කුඩා කොටස්වලට බෙදා ප්‍රතිකාර සැලසුම නිර්මාණය කළ යුතුයි. නිදසුන් ලෙස. පළමුව බත් ස්වල්පයක් කෑමට දී එය මදින් මද වැඩි කිරීම.

❖ මේවාගේ ඇති පසුබටතාවය, එම කුසලතා සඳහා ප්‍රමාදවීම, ළමා භාෂාව මේවාට අනුරූපව වෙනස් නොවීම හෝ ඇතහිට තිබීම, මෙන්ම ඉහත දක්වන ලද සමාජීය හා ශාස්ත්‍රීය හැකියා වර්ධනය ඉතා මන්දගාමී වීම හෝ සිඳු නොවීම නියුරෝ සංවර්ධන අක්‍රමතා ගණයට ගැනේ.

සමාජීය සංවර්ධනය ආශ්‍රිත උණුකා

- 1) මව හෝ පියා හඳුනාගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති වීම.
- 2) මව හෝ පියා දැක සතුව පල කිරීමේ ඉහි පල නොකිරීම.
- 3) වඩා ගැනීමට දැන් දිගුකරන විට එය ගණන් නොගැනීම.
- 4) සතුව හෝ උපුක දක්වන ඉහි ළමයා තුළ නොවීම.
- 5) ආදරය දක්වන මවක හෝ ශබ්දවලට ප්‍රතිචාර නොදැක්වීම.
- 6) දෙමාපිය සුරතල් කිරීම් වලට සතුව දක්වන ඉහි නොවීම.
- 7) භාෂා සංවර්ධනය මන්දගාමී වීම.

ශාස්ත්‍රීය සංවර්ධනය සම්බන්ධ උණුකා

1)පැනක් පැන්සලක් ගෙන පාට කරන කුඩ අසුවීමෙන් පසුව ඉරි ඇදීම. කුඩවු ගැම හෝ පාට කිරීමටඋත්සාහයක් හෝ උනන්දුවක් නොදැක්වීම.

2)පොතක් පෙරලා ඒහි පින්තූර නිරීක්ෂණයට වුවමනාවක් නොදැක්වීම.

3) කතාවක් අසා සිටීමට උනන්දුවක් නොදැක්වීම.

4) ළමා භාෂාව දිගුකලක් පවත්වාගෙන යාම.

වාලක සංවර්ධනය සම්බන්ධ ඌණතා

තීන්උවක් ගැනීම සඳහා නිර්ණායක

A) ළමයාගේ වයසට අදාළ වාලක කුසලතාවල ඌණතාවය

❖ නිදසුන් ලෙස. දණ ගැ යුතු කාලයේ දණ නොගැම.
නැගිටීම පමාවීම.

❖ මෙසේ වීමට හේතු නොදැනියි. පෝෂණයද බලනොපායි.

❖ එහෙයින් සංවර්ධන ඌණතා ලෙස මේවා හඳුන්වයි.
සංවර්ධන ඌණතා ඇති වන විට ඉගෙනුම් ඌණතා ද ඇති
වේ.

❖ මොවුන්ට කැවීමට අපහසුවක් නැත. එහෙයින් ළමයා වැඩේ.

❖ නමුත් වාලක කුසලතා ප්‍රමාද වේ. නිදසුන් ලෙස. ඇඟිලි භාවිතා කර කරන කාර්යයන්. කතූර ගෙන යමක් කැපීම. යමක් ඇදීම කළ නොහැකිය.

❖ සාමාන්‍යයෙන් වයස අවුරුදු 1 වන විට ළමයෙකුට මෙවැනි කාර්යයන් කළ හැකි නමුත් මොවුන්ට එසේ කළ නොහැකිය.

B) වාලක කුසලතා උණුකාවය හේතුවෙන් ළමයාට තමාගේ කාර්යයන් තනිව කරගත නොහැකි වීම. නිදසුන් ලෙස. කෝප්පයකින් යමක් බීම.

C) මෙය බුද්ධිය සම්බන්ධ දෝෂයක් නොවීම.

සන්නිවේදන අක්‍රමතාවය (Communication Disorder)

සන්නිවේදන ආබාධ නිර්වචනය කිරීම

➤ ASHA definition (ආශා අර්ථ දැක්වීම)

වාචික, වාචික නොවන සහ ග්‍රෑෆික් සංකේත පද්ධති පිළිබඳ සංකල්ප ලබා ගැනීමට, යැවීමට ක්‍රියාවට නැංවීම සහ අවබෝධ කරගැනීමේ හැකියාවේ උද්චලතාවයකි.

➤ IDEA definition (IDEA අර්ථ දැක්වීම)

දැඩිමට අධ්‍යාපන කාර්ය සාධනය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපාන ගොත ගැසීම, උච්චාරණය උද්චල වීම, හාෂා උද්චල වීම හෝ කටහඬ උද්චල වීම වැනි සන්නිවේදන ආබාධයක් වේ.

මෙම ආබාධ වර්ග කිහිපයක් තිබේ.

❖ ප්‍රකාශන හා ශ්‍රවණ ආබාධය පැවතීම. (**Mixed receptive - expressive language Disorder**)

කථන හා ශ්‍රවණ ප්‍රමාදයන් සහ කථන අවබෝධ කරගැනීමේ ගැටලු ඇත.

❖ ප්‍රකාශන හා ශ්‍රවණ ආබාධය (**Expressive language Disorder**)

වර්ධන ප්‍රමාදයන් සහ කතා කිරීමේ ගැටලු ඇත.

❖ කථන ශබ්ද ආබාධ පැවතීම.(speech sound disorder)

යම් වයස් සීමාවක් ඉක්මවා පැහැදිලි වචන ප්‍රකාශ කිරීමට ළමයාට අපහසුය.

❖ ළමා විශේෂ සිට ආරම්භ වන චතුර කථික ආබාධය (Childhood - onset fluency disorder)

මෙය ගොත ගැසීම ලෙස හැඳින්විය හැකිය.ඒය ළමා විශේෂී ආරම්භ වන අතර ජීවිත කාලය පුරාම පැවතිය හැකිය.

❖ සමාජ සන්නිවේදන ආබාධ (social communication disorder)

පිතෘමේ ගැටලු නිසා ඇති නොවන වාචික හා අවාචික සන්නිවේදනයේ ගැටලු ඇත.

දරුවෙකු තුළ සන්නිවේදන ආබාධ ඇති වීමේ ලක්ෂණ

❖ කිසිසේත් කථා නොකරයි.

❖ ඔහුගේ හෝ ඇයගේ වයස සඳහා සීමිත වචන තෝරා ගැනීමක් සරල දිශාවන් ග්‍රහණය කරගැනීමේ දී හෝ වස්තූන් නම් කිරීමේ ගැටලුවකි.

❖ මෙම ආබාධ සහිත බොහෝ කුඩා දරුවන්ට පාසැල් යන විට කථා කිරීමට හැකියාව ඇත. නමුත් ඔවුන්ට තවමත් සන්නිවේදනය කිරීමේ දී ගැටලු තිබේ.

❖ පාසල් යන වයසේ දැවන්ට බොහෝ විට වචන තේරුම් ගැනීමට සහ වචන සෑදීමට ගැටලු ඇත. විශුක්ත අදහස් තේරුම් ගැනීමට හෝ ප්‍රකාශ කිරීමට යොවනයන්ට වැඩි කරදරයක් විය හැකිය.

ළමුන් තුළ ඇති චන්තා වූ සන්නිවේදන ආබාධ පිළිබඳ මූලික කරුණු නම්,

- ❖ සන්නිවේදන ආබාධයකින් පෙළෙන දරුවාට අන් අය සමග අදහස් හුවමාරු කරගැනීමේ අපහසුවක් ඇත.
- ❖ මීට හේතූන් ලෙස, ඊයම් වැනි රසායනික දේ වලට නිරාවරණය වීම වැනි ජීව විද්‍යාත්මක හෝ පාරිසරික සාධක විය හැකිය.
- ❖ සමහර පොදු රෝග ලක්ෂණ නම්, කිසිසේත් කතා නොකිරීම සහ වචන ප්‍රකාශ කිරීමේ අපහසුතාවයයි.
- ❖ එම නිසා ගැටලුව කලින්ම සොයාගෙන වහාම පියවර ගැනීම සන්නිවේදන ආබාධ වැනි ගැටලු වලට උපකාරී වේ.

සන්නිවේදන ආබාධ සදහා හේතු

- ❖ **හඬ (Voice)**
 - ❖ **වාචික අපයෝජනය (Vocal abuse)**
 - ❖ **ඉහළ ශ්වසන ආසාදන (Upper respiratory infections)**
 - ❖ **අසාත්මිකතා (Allergies)**
 - ❖ **වාතයෙන් හටගන්නා උත්තේජක (Airborne irritants)**
-
- ❖ **උපුම්පානය, මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන් අනිසි ලෙස භාවිතය (Smoking, drugs and alcohol abuse)**
 - ❖ **සමහර ශ්‍රවණාබාධ (some hearing loss)**

- ❖ කම්පනය හා තුවාල (Trauma & injury)
- ❖ සමහර ජානමය ආබාධ (Some genetic disorders)
- ❖ සමහර පිළිකා (Some cancers)
- ❖ වෛරස් ආසාදන (Viral infection)

භාෂා අක්‍රමිකාවය (Language Disorder)

- ❖ හාෂා ආබාධයක් යනු දැවෙකු හාෂාව තේරුම් ගන්නා හෝ භාවිතා කරන ආකාරය කෙරෙහි බලපාන සන්නිවේදන ආබාධයකි.
- ❖ මෙය දැවාවගේ ශබ්දය නිපදවන ක්‍රමයට බලපාන කථන ආබාධයකට වඩා වෙනස්ය.
- ❖ හාෂා ආබාධ බොහෝ විට වර්ගයේ ආබාධ වන අතර එය මුල් ළමාවියේ පටන් වැඩිහිටි විය දක්වාම පවතී.
- ❖ කුඩා දැවන්ගෙන් 5% ක් පමණ වයස අවුරුදු 3 ක් 5 ක් අතර වයසේදී හාෂා ආබාධ වලින් පෙළෙන බව හඳුනාගෙන ඇති අතර ගැහැණු ළමයින්ට වඩා පිරිමි ළමයින් තුළ ඔවුන් දෙගුණයක් වැඩිය.

❖ හාෂා ආබාධ සාමාන්‍යයෙන් නිවසේ දී පාසලේ දී සහ සමාජීය තත්ත්වයන් තුළ දැඩිවම ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපාන සෑම ආකාරයකම සන්නිවේදනයට බලපායි. හාෂා ආබාධ සහිත දැවෙකුට සියලු හාෂා ඉගෙනීමේ ගැටලු ඇති වේ.

ළමුන් තුළ හාෂා ආබාධ ඇතිවීමට හේතු නම්,

❖ ඔටිසම් වැනි මොළයේ ආබාධ

❖ මොළයේ තුවාලයක් හෝ මොළයේ ගෙඩියක්

❖ ඩවුන් සින්ඩ්‍රෝමය, බිදෙන සුලු එකක් සින්ඩ්‍රෝමය හෝ මස්තිෂ්ක අංශහාගය වැනි උපත් ආබාධ'

භාෂා ආබාධ සඳහා අවදානමකට ලක්ව ඇත්තේ කුමන දරුවන්ද

- ❖ භාෂා ආබාධ පිළිබඳ පවුල් ඉතිහාසයක් (**A family history of language disorders**)
- ❖ නොමේරු උපත (**Premature birth**)
- ❖ අඩු උපන් බර (**Low birth weight**)
- ❖ ශ්‍රවණාබාධ (**Hearing loss**)
- ❖ ඔටිසම් (**Autism**)
- ❖ චින්තන ආබාධ (**Thinking disabilities**)
- ❖ ඩවුන් සින්ඩ්‍රෝමය වැනි ජානමය ආබාධ (**Genetic disorders such as Down Syndrome**)

- ❖ **භ්‍රෑණ මධ්‍යසාර, වර්ණාවලි ආබාධය (Fetal alcohol spectrum disorder)**
- ❖ **ආසාදය (Stroke)**
- ❖ **මොළයේ තුවාල (Brain injury)**
- ❖ **ගැටිති (Tumors)**
- ❖ **මස්තිෂ්ක අංශභාගය (Cerebral palsy)**
- ❖ **උණුරුවල පෝෂණය (poor nutrition)**
- ❖ **දියුණු වීමට නොහැකි වීම. (Failure to thrive)**

පිළිගැනීමේ හානි ආබාධය (Receptive Language Disorder)

- ❖ වචන සහ වාක්‍යවල තේරුම අවබෝධ කර ගැනීම (Understanding meaning of words and sentences)
- ❖ මිනිසුන් කියන දේ තේරුම් ගැනීම (Understanding what people say)
- ❖ අභිනයන් අවබෝධ කරගැනීම (Understanding gestures)
- ❖ නව වචන ඉගෙනීම (Learning new words)

- ❖ ඔවුන් කියවන දේ තේරුම් ගැනීම (Understanding what they read)
- ❖ නව සංකල්ප හා අදහස් අවබෝධ කරගැනීම (Understanding new concepts and ideas)
- ❖ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීම (Answering questions)
- ❖ ඔවුන්ට උපුන් උපදෙස් අනුගමනය කරමින් ඔවුන්ගේ සිතුවිලි සංවිධානය කිරීම (Following instructions given to them)
- ❖ වස්තූන් හඳුනා ගැනීම (Identifying Objects)

ප්‍රකාශිත භාෂා ආබාධය (Expressive Language Disorder)

- ❖ වචන නිවැරදිව භාවිතා කිරීමට අපහසු වේ.
 - ❖ සරල හෝ කෙටි වාක්‍ය වලින් කතා කරන්න.
 - ❖ වචන නිසි පිළිවෙලට තැබීමට අපහසුය.
 - ❖ ප්‍රශ්න ඇසීමට අපහසු වීම
 - ❖ අභිනයන් භාවිතා කිරීමේ දී ගැටලු ඇති විය හැකිය.
- ❖ එකම වයසේ ළමයින්ට සාපේක්ෂව සීමිත වචන මාලාවක් තිබීම.
 - ❖ අනෙක් දරුවන්ට වඩා අඩුවෙන් කතා කරන්න.
 - ❖ කථා කරන විට වාක්‍ය වලින් වචන ඉවත් කිරීම අපහසුය.

- ❖ සමහර වාක්‍ය බණ්ඩ නැවත නැවත භාවිතා කිරීමේ දී අපහසුතා ඇති වේ.
- ❖ වස්තූන් නම් කිරීමේ දී ගැටලු ඇති වේ.
- ❖ ලැජ්ජාශීලී හෝ කතා කිරීමට අකමැති බවක් පෙන්නීම.
- ❖ කතන්දර කීමට, ගීත ගායනය කිරීමට හෝ කවි කියවීමට අපහසු වේ.

3. මිශ්‍ර ප්‍රතිග්‍රාහක- ප්‍රකාශන භාෂා ආබාධය (Mixed receptive- expressive Language Disorder)

❖ ආබාධ දෙකම ඇති දරුවන්ට එකවර අනුන් කියන දේ තේරුම් ගැනීමට මෙන්ම අන් අයට තේරුම් ගැනීමට අපහසු වේ

බුද්ධි අක්‍රමිකා (Intellectual Disability)

බුද්ධිමය ආබාධයක් යනු

- ❖ බුද්ධිමය ආබාධිතභාවය යනු සන්නිවේදනය, සමාජීය හා ස්වයං රැකවරණ කුසලතා ඇතුළුව යම් පුද්ගලයෙකුගේ සංජානන ක්‍රියාකාරීත්වයන් සහ කුසලතාවයන් සඳහා යම් සීමාවන් ඇති විට භාවිතා කරන යෙදුමකි.
- ❖ මෙම සීමාවන් නිසා සාමාන්‍යයෙන් වර්ධනය වන දරුවාට වඩා සෙමින් හෝ වෙනස් ලෙස දරුවෙකු වර්ධනය වීමට හා ඉගෙනීමට හේතු විය හැක. දරුවාගේ උපතට පෙර පවා වයස අවුරුදු 18 ට පෙර ඔහුගේ වේලාවක බුද්ධිමය ආබාධ ඇති විය හැකිය.

බුද්ධිමය ආබාධ සඳහා වඩාත් පොදු හේතු වන්නේ,

1) ජානමය කොන්දේසි (Genetic Conditions)

සමහර විට දෙමාපියන්ගෙන් උරුම වූ අසාමාන්‍ය ජාන, ජාන එකතු වීමේ දී සිදුවන වැරදි හෝ වෙනත් හේතු නිසා බුද්ධිමය ආබාධයක් ඇති වේ. ජානමය තත්ත්වයන් සඳහා නිදසුන් නම්, ඩවුන් සින්ඩ්‍රෝමය, බිදෙන සුලු X සින්ඩ්‍රෝමය සහ පිනයිල්කෙටොනුරියා ය.

2) ගර්භනී සමයේ සංකූලතා (Problems during birth)

මව තුළ නිසි ලෙස දරුවා වර්ධනය නොවූ විට බුද්ධිමය ආබාධයක් ඇති විය හැකිය. නිදසුනක් ලෙස, දරුවාගේ සෛල බෙදෙන ආකාරය පිළිබඳ ගැටලුවක් තිබිය හැකිය. ගර්භණී සමයේ දී මත්පැන් පානය කරන හෝ රබෙල්ලා වැනි ආසාදනයක් ලබා ගන්නා කාන්තාවකට බුද්ධිමය ආබාධ සහිත දරුවෙකු ද ලැබිය හැකිය. දරු ප්‍රසූතියේ දී සහ ප්‍රසූතියේ දී දරුවාට ඔක්සිජන් ප්‍රමාණවත් නොවීම වැනි සංකූලතා ඇති වුවහොත් ඔහුට හෝ ඇයට බුද්ධිමය ආබාධයක් තිබිය හැකිය.

3) රෝග හෝ විෂ සහිත බලපෑම් (Diseases or toxic exposure)

කැස්ස, සරම්ප හෝ මෙනින්ජයිටිස් වැනි රෝග බුද්ධිමය ආබාධ ඇති කළ හැකිය. අධික මන්දපෝෂණය, සුළු සුළු වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා නොගැනීම හෝ ඊයම් හෝ රසදිය වැනි විෂ වලට නිරාවරණය වීමෙන් ද ඒවා සිදු විය හැකිය.

ළමුන් තුළ බුද්ධිමය ආබාධිතභාවයේ සලකුණු නම්,

- ❖ පෙරළීම, වාඩිවීම, බඩගා යාම හෝ ප්‍රමාද වී ඇවිදීම.
- ❖ ප්‍රමාද වී කතා කිරීම හෝ කථා කිරීමේ දී ගැටලු ඇති වීම.
- ❖ පෝට්ටි පුහුණුව, ඇඳුම් ඇඳීම සහ පෝෂණය කිරීම වැනි දේ සෙමින් ප්‍රගුණ කිරීම.
- ❖ දේවල් මතක තබා ගැනීමේ අපහසුව.
- ❖ ප්‍රතිවිපාක සමග ක්‍රියාවන් සම්බන්ධ කිරීමට නොහැකි වීම.
- ❖ පුපුරන සුලු කෝපය වැන් හැසිරීමේ ගැටලු.
- ❖ ගැටලු විසඳීමෙන් හෝ තාර්කික චින්තනය සමග ඇති උප්ප්වීම.

චාලක ක්ෂේත්‍රය (Motor Ability)

❖ වයස අනුව ළමයාගේ අත් පා හා හිස ක්‍රියා කිරීමේ උණුකා පවතින අවස්ථා තිබේ. මෙය වාලක සම්බන්ධීකරණය (**Motor Coordination**) ලෙස හැඳින්වේ.

❖ ළමුන්ගේ මේරීමේ රටාව එක් එක් ළමයාට වෙනස් වීමට ඉඩ තිබෙන බවද මෙහිදී සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

❖ මෙය මුලදී **Development Delay** හැඳින්වේ.

❖ එනම්, එක් එක් සංවර්ධන අවධියේ දී සිදු කළ යුතු දෑ නොකරයි.

තීන්ට්‍රවක් ගැනීම සඳහා නිර්ණායක

- 1) ළමයාගේ වයසට අදාළ වාලක කුසලතාවල උණකාවය
- 2) වාලක කුසලතා උණකාවය හේතුවෙන් ළමයාට තමාගේ කාර්යයන් තනිව කරගත නොහැකි වීම.
- 3) මෙය බුද්ධිමය සම්බන්ධ දෝෂයක් නොවීම.

ස්නാයුഗතික අක්‍රමතා (Neurological Disorders)

ස්ත්‍රී ආබාධයක් යනු

❖ ස්ත්‍රී පද්ධතියේ ඔහුම ආබාධයකි. මොළයේ, කොටු ඇට පෙළේ හෝ වෙනත් ස්ත්‍රී වල ව්‍යුහාත්මක, ජෛව රසායනික හෝ විද්‍යුත් අසාමාන්‍යතා හේතුවෙන් රෝග ලක්ෂණ ගණනාවක් ඇති විය හැකිය.

❖ අංශභාගය, මාංශ ජේෂ්ඨ උර්වලතාවය, උර්වල සම්බන්ධීකරණය, සංවේදනය නැති වීම, වලිඡ්ඡුව, ව්‍යාකූලත්වය, වේදනාව සහ විඥානයේ වෙනස් වීම වැනි රෝග ලක්ෂණ නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකිය.

❖ පිළිගත් ස්නායු ආබාධ බොහෝ ඇත. සමහර ඒවා සාපේක්ෂව පොදු නමුත් බොහෝ උද්ඝෝෂය

❖ ඒවා ස්නායු රෝග පරීක්ෂණයෙන් තක්සේරු කළ හැකි අතර ස්නායු විද්‍යාවේ සහ සායනික ස්නායු මනෝවිද්‍යාවේ විශේෂතා තුළ අධ්‍යයනය කර ප්‍රතිකාර කළ හැකිය.

ස්නායු ආබාධයකට හේතු ලෙස,

- ❖ ජීවන රටාව (Lifestyle- related causes)
- ❖ ආසාදන (Infections)
- ❖ ජාන විද්‍යාව (Genetics)
- ❖ පෝෂණය හා සම්බන්ධ හේතු (Nutrition-related causes)
- ❖ පාරිසරික බලපෑම් (Environmental influences)
- ❖ ශාරීරික තුවාල (Physical injuries)

භාෂා ප්‍රවීණත්ව අක්‍රමකාවය (childhood- onset fluency disorder)

❖ හදිස්සියේ හෝ ක්‍රම ක්‍රමයෙන් මෙම උප්පයුරුවාදය හට ගැනීමට ඉඩ තිබේ.

❖ වයස 2 - 7 අතර කාලය තුළ සාමාන්‍යයෙන් මෙම උප්පයුරුවාදය දැකිය හැකිය.

❖ මෙම තත්ත්වය **stuttering** යන වචනයෙන් ද හැඳින්වේ.

❖ එහෙත් සාමාන්‍යයෙන් ගොතගැසීම යන ලේඛනයට මේ අය ඇතුළත් නොවේ.

❖ එකම වචනය කිහිපවරක් ගබ්ද කර කතා කරයි.

❖ වචනයේ කොටසක් කියා ඉතිරි කොටස අතින් හෝ සංඥාවක් මගින් පවසයි.

❖ කීමට යන වචනය කීමට නොහැකි වූ විට වෙනත් වචනයක් යොදා පවසයි.

❖ මේ සඳහා මාස 6 - 7 ක් භාෂා ප්‍රතිකාර කළ යුතුය.

තීන්ට්ටුවක් ගැනීම සඳහා නිර්ණායක නම්,

- 1) සාමාන්‍ය භාෂා උච්චාරණයට උෂ්කරතා හෝ බාධා පැවතීම. (මෙය ළමයාගේ වයසට අනුරූපව සලකාබැලිය යුක්ත වේ)
- 2) ශබ්ද හෝ අකුරු කීප වරක් කියන්නට සිදුවීම.
- 3) වාක්‍යයක් කීමේදී මෙය කීප පලකදීම සිදුවීම.
- 4) වචනයක් මැදදී කැඩීම. (Broken words)
- 5) වචන කීපයක් කීමේදී හිරවීම හෝ නිශ්ශබ්දව සිටීම.
- 6) ශබ්ද කිරීමට අමාරු වචනය මගහැර වෙනත් ගැලපෙන වචනයක් යෙදීමට උත්සාහ කිරීම.

7) කථාවේදී ළමයා තුළ කායික ආතතියක් හට ගැනීම.

8) මම..... මම..... ඒක දැක්කා බඳු යෙදුම්
(පුනරාවිච්ඡාරණය)

2. ඉහත තත්ත්වයන් නිසා ළමයා කථා නොකර
සිටින්නට හෝ සමාජ සම්බන්ධතා මගහරින්නට උත්සාහ
ගැනීම.

3. පාසල් අධ්‍යාපනය මගහරින්නට බැලීම.

ඔටිසම් අක්‍රමකාවය (Autism Disorder)

❖ **Autism** යනු ළමා හින්තෝන්මාදය යැයි සමහර පර්යේෂකයෝ කියා සිටියි.

❖ ඊට එකඟ නොවන අය මෙය ඊට වෙනස් ආබාධයක් ලෙස හඳුන්වමින් **Autism** යන නාමය යොදයි.

❖ දිගුකල් පවත්නා සමාජීය සන්නිවේදන හා සමාජීය අන්තර් සම්බන්ධතා පිළිබඳ උණුකා මෙම රෝගයේ මූලික ලක්ෂණ වෙයි.

❖ ඔටිසම් රෝගයේ ලක්ෂණ මුල් ළමාවියේ පටන් හඳුනා නොගත්තොත් දිගටම සහ දෛනික ජීවිතයට බාධා කිරීම් ඇති වේ.

❖ ඔටිසම් රෝගයෙන් පෙළෙන බොහෝ දෙනෙකුට සංවේදී ගැටලු තිබේ.

❖ මේවාට සාමාන්‍යයෙන් ශබ්ද, විච්ඡුලි පහන්, ස්පර්ශ, රස, සුවඳ, වේදනාව සහ වෙනත් උත්තේජක කෙරෙහි සංවේදීතාවය අඩු හෝ අඩුය.

මෙම රෝගයේ මූලික ලක්ෂණ

- (1) කථා කරන විට ඊට ප්‍රතිචාර නොදක්වන සිටීම.
- (2) යම් යම් දේ කෙරේ රැවියක් නොදැක්වීම. (නිදසුන් ලෙස, බෝනික්කන් හෝ වෙනත් ක්‍රීඩා භාණ්ඩ)
- (3) චිත්තවේගීය නිශ්ශබ්දතාවය.
- (4) මුහුණෙන් හා අත්වලින් කෙනෙකු දක්වන අභාගීය හැසිරීම් (**Nonverbal Behavior**) වලට ළමයා ප්‍රතිචාර නොදැක්වීම.

(5) ඇස් යොමුවක් (Eye Contact) නොවීම

(6) මුහුණින් හැඟීම් පළ කිරීමට ළමයාට නොහැකි වීම.

(7) එකම වර්ගයා රටාවක් පවත්වාගෙන යාම. ශබ්ද කරන්නේ නම් එය ශබ්දය පමණක් වරින් වර කිරීම.

THE END

